

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
PÁLFY JÓZSEF.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Városatya-választások.

(Sz.) Nagyjelentősége van a mai nap választási eredményének Debrecen város történetében. Messze jövőidőkre kiható horderővel bírnak a mai napon megejtendő választások, a melyeknek eredménye magában hordja városunk boldogabb — vagy ne adja az Isten — szomorúságosabb jövőjének csiráit.

Ma fog eldőlni, hogy kik legyenek törvényhatósági bizottságunkban Debrecen város önkormányzásának törvényes intézői, e város erkölcsi és anyagi törekvéseit érvényesítő alkotmányos határozatok alkotói, tehát e város erre hivatott polgárai bizalmának teljes hatalmu letéteményesei.

Városunk legfőbb parlamentáris intézménye választott tagjainak kiküldetéséről van szó, tehát azokról, akik nem földi javak, véletlen, szerencsés körülmények folytán lesznek intézői egy város minden lakosát érdeklő ügyes-bajos dolgának, hanem polgártársaik mindeneiket mérlegelendő legjobb meggyőződése, ítélete alapján.

Akarat, vélemény szabadságát e városnak minden egyes szavazó polgára legteljesebb meggyőződése szerint, szabadon érvényesítheti ezen a napon városa jól felfogott érdekeinek szemelött tartásával, cselekedetéről — jó lelkiismeretén kívül senkinek — számot nem adva.

Legszébb polgári jogait gyakorolhatják ma városunk erre hivatott polgárai, amely jogokat saját lelkiismeretük szerint a mindnyájunk javára szolgáló közérdekből gyakorolniuk is kell.

Ős régi statutumaink bizonyítják, hogy Debrecen város alkotmányos kormányzásának mindenféle intézményeit mindenkor nagy körültekintéssel, a meggyőzések, elvek lelkes harcai között alakította meg városunk szintiszta, magyar lakossága.

Nem lehet elítélni tehát, hogy most is szélesebb gyűrűt vertek a városatya-választások hullámai s a jelöltekre nézve még csak nem is két pártra szakadva oszlottak meg a vélemények. — Hiszen aki körültekintéssel, mindeneiket mérlegelve ítél a jelöltek felett, az önzetlenség teljességével, az tisztán hallja a nagy harci zajban is az igazság hangjait, melyeket nem nyomhat el egyes érdek-körök, tulzott ambíciók, hatalmi

törekvések, elítélendő, de az örök természet törvényei által megmagyarázható és éppen ezért nyomban meg is bocsájtható emberi indulatok: indokolatlan ellenszenv, harag, gyűlölkedés, bosszu csatakiáltása.

Debrecen város törvényhatósági bizottságában évtizedek óta viselik nagy jelentőségű tisztüket a függetlenségi párt ama tagjai, akiket ennek a pártnak bizalma most újból jelölt a városatyai mandátum elnyerésére. Ott küzdöttek ők e város jól felfogott érdekeiért jobban roszban, bizony nem egyszer s nem is olyan régen nagyon szomorú, válságos időkbe. És nem volt fegyverük egyéb csak lelkükben az emberi tisztesség, polgártársaiknak bizalma, szívében felebarátaiknak és a hazának nagy szeretete. A harcot állták, megvívták derékul. Talán sebeket kaptak, de adtak is. Eme harcok keresztútjában megacélozott erővel küldjük őket most újabb küzdelemre.

Jelöltjeinknek ezeknél sokkal kisebb része azokból áll, akik a hűség próbát szintén kiállották, akik szintén hivatottak arra, hogy a mi nevünkben szóljanak, a mi óhajtásaink szerint hozzanak döntéseket sok fontos ügyes-bajos dolgunkban.

Az ellenpártok harci zaja ne zavarja meg tehát a mi táborunkat, a félreértések, széthuzások ne bontsák meg a mi tömör sorainkat. Se egyik, se másik ok ne kedvetlenítsen el egyetlen embert se attól, hogy össze ne mérje meggyőzödéseinek fegyverét az ellenfél harci képességével.

Akkor győzelmünk minden vonalon az utolsó emberünkig bizonyos. Föl tehát a szép, nemes célokat szolgáló alkotmányos küzdelemre! Egyetlen emberünknek sem szabad elmaradnia a mai napon a szavazó urnák mellől. Pártunk tagjainak, fegyvertársaiknak mindenike adja le a maga szavazatát jelöltjeinkre s akkor bizonyos, hogy a mai nap eredménye kizárólag Debrecen város boldog, szép jövőjének bokréta ünnepélye lesz.

Azt mondja egy példabeszéd, hazafias óhajtások szállóigéje: Győzzön a jobb. Ha a debreceni függetlenségi párt minden egyes tagja az elmondottak szerint fog cselekedni, akkor minden körülmények közt győzni is fog.

Nyilatkozat.

Ma tudtam meg teljes bizonyossággal, hogy nevem a városi bizottsági tagok választása tárgyában kibocsátott névsorok közül többen is előfordul. — Ennélfogva kijelentem, hogy én bizottsági tag lenni nem akartam s hogy mégis engedtem a pártom bizalmának és kérésének, csakis a függetlenségi és 48-as párt által kibocsátott névjegyzékbe jutott be a nevem beleegyezésemmel.

Debrecen, 1908 dec. 28.

Somogyi Pál.

Polgármesteri jelentés 1907-ről.

A Város című lapnak legutolsó számai kimerítően közlik a múlt év közigazgatási statisztikáját, melyekből a többi tanulságos és megszívlelendő adatok közül én csupán az egészségügyi és népesedési adatokra kívánok ezuttal reflektálni.

Általában véve, ez irányban az 1907. esztendő kielégítőnek mondható. 3067, tehát 38.33 pro null születéssel az 1898, tehát 23.72 pro null halálzással, mert ez még mindig 14.61 szaporodást jelent évente minden 1000 után, általában meg kell elégednünk. Mit sem ront ezen ama körülmény sem, hogy 365 a törvénytelen szülött, hiszen ezeknek ellátása és tisztas nevelésére ma már gondoskodva van. Ami e nagyon kielégítő születési arányt kedvezőtlenül befolyásolja eredményében, az a halálozásnak még mindig aránytalanul magas (23.72 százalék) foka.

Nem is tekintve Nyugateurópa hasonló városait, ma már hazánkban is sok város halálozása marad 20-on alól, de maga a székesfővárosnak is halálozási aránya — dacára aránytalanul kedvezőtlenebb talaj és éghajlati viszonyainak, nem különben a lakossága élmezési és lakási mizériáinak — 19 pro nullon alól marad: gondolkozóba ejt és keresnünk kell ennek okát.

Mi sem természetes, hogy olyan vagy hasonló berendezéssel mi is elérhetnők a halálozási arány ekkora csökkenését, ami 80,000 lakost véve alapul, 19-től 26.72 százaléig majd 400 megmenthető lelket tesz ki évente.

Mielőtt további fejtegetésbe és taglalásába bocsátkoznám, a nyújtott statisztikai adatoknak, az igazsághoz hiven ki kell jelentenem teljes elismerésemet városunk egészségügyi személyzetének, kik ügybuzgó képzett vezetés alatt valóban emberfeletti munkájukkal képesek csak az adott helyzetben ez eredményt is elérni, tehát legtávolabbról sem érheti gáncs magát az egészségügyi szolgálatot.

Egészen más, rajtuk kívül álló tényezőkben kell okát keresnünk a még mindig ki nem elégítő, még mindig túl magas halálozási aránynak.

Kittűnik az első pillantásra a főbb halálokoknak ügyesen csoportosított arányaiból.

Ha azt látjuk, hogy gümőkórban 330,

A DEBRECZENI LESZÁMOLÓ BANK

m. sz. (Piac-utca 49., a főpostával szemben)

heti visszafizetéssel olcsó kölcsönöket folyósít.

bélhurutban 207 és — mit bátran ide sorozhatunk — görcsökben is ugyanennyi, tehát 209 halálozás volt 1907-ben; ezen összesen 744 haláleset hangosan, hangosabban és világosabban minden ékesszólásnál és igaz érvnél — hirdeti ennek okát, melyek nem másak, mint a jó ivóvíz és a köztisztaság hiánya.

Már pedig ezen kizárólag a vízvezeték és öblíthető csatornahálózat mielőbbi elkészítése lesz hivatva segíteni; miként más városokban is csak e tényezők eredményezték az itt példaként közölt kedvezőbb statisztikai eredményeket.

Nem szükséges ma már külföldi példák után nyulnunk, itt van maga a főváros, ahol rövid néhány évtized alatt ez alapon 8—10-zel csökkent 28—30-ról 19 százalékra a halálozási arány.

Kétséget sem szenved, hogy városunknak kiválóan kedvező éghajlati és talajviszonyai, lakosságának aránylagosan is kedvezőbb lakási és élelmezési viszonyai mellett legalább is ily eredmény varható.

Már pedig az évenkénti halálozást 400-al csökkenteni oly nagy horderejű tény, melyért minden áldozat kevés.

A város kulturális haladása és fejlődése tekintetéből pedig minden egyéb türes frázis, hüi sallang; míg teljes, tökéletes vízvezeték és öblíthető csatornahálózatot nem létesítünk.

Azzal az óhajttással végzem tehát soraimat, bárha a mostani zavarban is mindnyájunkat ez igazságoknak tudata vezérelne és a felszínen csak oly áramlat maradhatna, mely a jövőre nézve első és elodázhatlan feladatává ezt tüzi ki.

Debrecen, 1908 nov. 14.

Dr. Burger Péter.

A választópolgárokhoz!

A választási sorrend.

Elérkezett az a nap, amelyen a független érzelmű városi polgárság meg fogja mutatni, hogy elveihez hű maradt s dacára mindenféle fogásoknak, melyekkel őket ezektől eltéríteni igyekeztek, nem engedett ezen elvekből semmit sem. Nem féltjük választópolgárainkat, hisz érzelmeiket ismerjük, de mégis figyelmeztetni óhajtjuk, hogy a függetlenségi párt jelöltjei csak azok, akiknek neveit lapunk karácsonyi számában hoztuk. Pártunk eljárói el is vitték a jelöltek névsorát minden szavazó polgárhoz s csakis ezen szavazólappal menjen szavazni minden függetlenségi polgár az urna elé.

Bár tudjuk, hogy választó polgáraink a választás sorrendjével és szabályaival teljesen tisztában vannak, mégis közöljük a fontosabb tudnivalókat. A választási elnökök sorában több változás állott be több lemondás folytán s azok helyébe a polgármester újakat nevezett ki. Ezekről is tudomást kell szereznie a polgároknak s így a tudnivalókat a következőkben foglaljuk össze:

1. Az I. vagyis a Csapó-utcai kerület választ 7 bizottsági tagot 6 évre és egy bizottsági tagot 3 évre. Választási elnök Szilágyi Imre. Helyettesei Pongó Lajos és Polgári József. Választási helyiség a városgazdai hivatal (Gróf Degenfeld-tér 6. szám).

2. A II. vagyis Péterfia-utcai kerület választ 7 bizottsági tagot 6 évre és 2 bizottsági tagot 3 évre. Választási elnök Szabó Lajos. —

Helyettesei id. Kertész István és Zöld Mihály. Választási helyiség a ref. egyház épületének tanácsterme. (Egyház-tér 17. szám.)

3. A III. vagyis Hatvan-utcai kerület választ 8 bizottsági tagot 6 évre. Választási elnök Sz. Nagy Kálmán dr. Helyettesei Korcz Ákos és Török Péter. Választási helyiség: a ref. egyház épületében levő „Tanítók otthona” (Egyház-tér 17. hátulsó keresztépület.)

4. A IV. vagyis a piac-utcai kerület választ 8 bizottsági tagot 6 évre. Választási elnök Beregi Nagy Sándor. Helyettesei Muraközy László és Jámor János. Választási helyiség a városháza közgyűlési terme. (Bejárat a főkapun.)

5. Az V. vagyis Varga-utcai kerület választ 8 bizottsági tagot 6 évre. Választási elnök Kocsár Gábor dr. Helyettesei Debreczeni Lajos és Szentesi János. Választási helyiség a vármegyeház közgyűlési terme.

6. A VI. vagyis Kossuth-utcai kerület választ 8 bizottsági tagot 6 évre. Választási elnök dr. Szikszói Szabó László. Helyettesei Möricz Ferenc és Kontsek Géza. Választási helyiség a városháza kis tanácsterme. (Bejárat a Kossuth-utcai kapun.)

A választásra jogosítottak azok, kik az országgyűlési képviselőválasztók folyó évre érvényes névjegyzékeiben felvéve vannak, mely jegyzékek a választási elnököknek kiadatnak.

Minden választónak a választás alkalmával személyesen előmutatandó igazoló-jegy kézbesített s a szavazat-lapok is ugyanakkor fognak kiosztatni, melyekre mindenik választó az általa megválasztani kívánt egyének nevét följegyzi.

A választás, a szavazók nevének és lakhelyének nyilvános följegyzése mellett, személyesen beadott szavazat-lapok által történik; ha a szavazat-lap több nevet tartalmaz, az utóbbi irt nevek számba nem vétetnek.

A szavazat-lapok a választás napján reggeli 9 órától kezdve délután 4 óráig a választási helyiségben adandók át. A kitűzött időn túl szavazatok el nem fogadhatnak.

Ezekután bizton reméljük, hogy a függetlenségi párti választó polgárok soraiban félreértés történni nem fog s polgáraink akaratát a függetlenségi zászlót diadalra fogja segíteni.

Debreceni élet.

Hol a korcsolyapálya?

Klári busan rakosgatta el a rakettprések és olajak mellé a csillámló Halifaxokat. Közben lemondóan és szomorúan sóhajtott.

Ez a sóhajtság, hogy úgy mondjam, szivemig hatolt.

Klári, mi baja? Mi történt? Kérdeztem aggódva. Talán östöt kapott a háztartástan elemeiből? Talán nem vitték el a színházba?

Több se kellett. Klári villámló szemekkel és durcásan így kezdte:

— Hát újságíró maga? Hát hetedik nagy hatalom maga? Maguk parancsolnak a városnak, vagy sem? Hát hová menjenek a szegény kis lányok? Színházba? . . . Oda nem mehetsz, mondja a papa, mert piros színlapos este van. A concertre? . . . Oda nem mehetsz mondja a mama, mer oda csak felnőttek mennek. Bálba? Szó sincs róla! Sétálni? Meglát a kisasszony s másnap biztos feletet számtanból. Persze, korzózni méltóztatott s nem készült! — Jó, volt még egy menedék hely: a korcsolyapálya. Ott lehetett élni. A mamuzi mindig bebulyt a kis fűtött szobába — s legalább szabad volt az ember egy kicsit. De most! Sehöl semmi nyoma a jégpályának. A járdán bizvást korcsolyázhatna ugyan az ember, vagy a faszorban, olyan sikos, de ez egyelőre még nem chic. Hát mit csináljon télen a szegény nő? S itt már siró lett a Klári hangja.

Tisztelt Margitfürdő és Korzópalota! Tinktetes Városi Tanács! Beláthatják, Klárinak

tökéletes igaza van. Jégpálya kell a nőknek nem szavazati jog. Hol vannak a régi jégünnepek, versenyek, sportmultságok! Ma legfeljebb zanderezni mehetnek a lányok és zongorázni. A Tornaegylet is beszüntette az oly célszerű és okos női tanfolyamot. Ne hanyagoljuk el a lányok sportját; Korcsolyapályát! Korcsolyapályát!! Éljen az általános, tükörsima, egyenlő korcsolyapálya!

—yos.

Dolgozik az „intelligencia”.

Ujabb adatok a városi párt jellemrajzához.

Az ünnepeket a városi párt igyekezett kihasználni. A szeretet ünnepe a városi párt keretébe tartozók legtöbbjének az volt, hogy a függetlenségi párt elleni izzó gyűlölettel korteskedtek. A választó polgárokat, kik keresztényi érzülettel megakarták ünnepelni a karácsonyt az önreklám nagydobjának puffogatásával zavarták.

Ebből láthatja a józan feifogású választó poigárság, hogy a városi pártiak csak kellemetlenkedni, csak zavart támasztani tudnak.

E lap elején Somogyi Pálnak, a ref. egyház érdemes főjegyzőjének, régi függetlenségi vezérembernek a nyilatkozata olvasható. Somogyi Pál igen erélyesen utasítja vissza a városi párt által neki felajánlott jelöltséget és kijelenti, hogy ő a függetlenségi párt lobogója mellett tart ki.

De Somogyi Pál csak egy. Hány és hány ilyen derék és érdemes férfiú van a jelöltek közül, akiknek nevével a városi párt — úgyszólván — visszaélt. Csak az a kár, hogy ezek nem követték Somogyi Pál példáját és nem adtak kosarat a kis tolakodónak, a városi pártnak.

Egy egyszerű báli tudósítás jutott kezeink közzé. A homokkerti olvasó egyletnek karácsonyi multságáról szólt. A többek között az van benne, hogy a multságon mindvégig jelen voltak Jánosi Zoltán, dr. Kardos Samu, dr. Petzkó Ernő, dr. Vajda József, Tafler Ignác, Józsa Vince stb.

Ah, tehát a városi párti urak törődnek a „néppel”. Igaz, hisz különben választás előtt állunk. Ilyenkor szokás törödni és multságokon megjelenni, mint „notabilitás”. Máskor azonban ezek az urak aligha keresik fel az olvasókör multságát s nem adnak neki megjelenésükkel „diszt és méltóságot”. Most azonban megválasztásuk érdekében még talán — táncoltak is.

Tegnap a városi párt gyomorrontó konyhájából kikerült egy kis négy oldalas alkalmi kortesujtság. Az Igazi Független Újság a címe. Nagyon rosszul van csinálva, nagyon rossz cikkek és nagyon rossz viccek vannak benne. Hogy ki csinálta, azt nem lehet benne felfedezni. Nagyon jól tették, hogy azt nem irták bele, ki a felelős, mert az utóbbinak alaposan meggyült volna a baja azokkal, kik délelőtt olvasva a kis lapot — nem tudtak ebédelni.

FEKETE Ujévi ujdonságaival
uri divatüzlete

DEBRECZENBEN, Kistemplom mellett

meg hódította az URIKÖZÖNSÉGET.

A Csokonai-kör új alapszabályai.

A Csokonai-kör ideai közgyűlése alkalmával módosította alapszabályait; a legjelentősebb módosítás abból állott, hogy a választmányi tagok száma 30-ról 45-re emelkedett. Az alapszabályok a napokban érkeztek és a belügyminisztertől a jóváhagyó záradékkal ellátva. A Csokonai-kör módosított alapszabályokat kinyomatja és tagjai között kiosztja.

A csatornahálózatra pályázók kérelme. Azon vállalkozók, akik résztvesznek a csatornahálózat pályázatában, kérelmet intéztek a tanácshoz, hogy a talaj kipróbálása esetében különböző helyeken ásásokat rendezhessenek. A tanács tegnapi ülésén ezt megengedte a vállalkozóknak azon kikötéssel, hogy a forgalmat megakadályozni és zavarni nem szabad s a talaj kipróbálása után a rend helyreállításáról gondoskodniok kell.

Az elepi iskola átvétele. A tanyai gondnokság tegnap délután Kovács József polgármester elnökele alatt ülést tartott, amelyen felmerült az elepi iskola átvételének ügye. Az iskola tanítója ugyanis az új épületbe már beköltözött és sürgeti az átvételt. A gondnokság határozott is s így az átvétel nemsokára megtörténik.

Debrecen a husvizsgálati tanfolyama. A földmivelésügyi minisztérium a husvizsgálatok gyökeres megjavítása érdekében a jövő év januárjában Budapesten tanfolyamot rendez. Erre a tanfolyamra a tanács Debrecen városa részéről Csáky János vágóhídi igazgatót küldte ki, aki valószínűleg fontos tapasztalatokkal fog hazatérni.

Leesett a toronyból. A debreceni kórházba Nyirábrányból tegnap egy súlyosan sérült fiúcskát szállítottak be. Papp Sándornak hívják a szerencsétlen gyermeket. Karácsony másodnapján felment több társával a nyirábrányi templom tornyába. Harangozás közben kiakarta nyitni a torony ablakát, de még pedig oly szerencsétlenül megcsuszott, hogy elszedült és a magasból lezuhant. Összetört tagokkal szedték fel a földről. Élet és halál közt lebeg.

Elfogott szélhámós báró. Még élénk emlékezetében van mindenkinek a szélhámós báró Wimmersbergnek debreceni szereplése. A nagystilu szélhámós temérdek embert csapott be mindenfelé. A Bika-szálloda főpincérje is érdekelt a többek között. A báró ur ugyanis több hétig élt nagyszerű életet ezeknek a jóhiszemű embereknek a jószágából. Eközben pedig temérdek embert csapott be. Sokan átkozhatják a sorsukat, hogy ezzel a nagystilű szélhámossal hozta össze őket. Oly fufangosán csapta be Debrecen előkelő társadalmának számos tagját, hogy a becsapottak még fel sem merték jelenteni — nehogy kompromittálják magukat. A szélhámós bárót most letartóztatták Egerben, ahol folytatni akarta üzemeit. Hamarosan nem igen lesz alkalma bünsös manipulációit folytatni, mert több város rendőrségével van elintézetlen ügye.

A homokkerti olvasó egyesület karácsonyi mulatsága. A homokkerti ref. olvasó egyesület karácsony második napján úgy erkölcsileg mint anyagilag fényesen sikerült mulatságot rendezett. A bál fénypontja az ügyesen összeállított műsorszámok előadása volt. Jánosi Zoltán lelkész nagyszabású beszédet mondott Krisztusról és az igazságról. Utána Medgyesi

Dániel magyar népdalokat adott elő nagy hatással. Böszörményi Imre „Anyám” című költeményt szavalta el, nagy készültséggel. Végül Nádor Zsiga a debreceni színház kiváló művésze adott elő komikus magánjeleneteket, melyek óriási derűtséget kellettek a hallgatóság közt. A szereplők mindegyikét jól megérdemelt tapssal honorálta a közönség.

Sertésvásártartási engedély. A sertésvásárok beszüntetése zárlatok következtében mindig óriási anyagi károkat okoznak és különösen, ha a zárlatok arra az időre esnek, mint pl. a mostani is, midőn a sertések a hizással elkészültek, akkor az egy vagy két heti zárlat is kiszámíthatatlan kárt okoz, hát még ha a zárlat hónapokig tart. Kovács József polgármester a mostani sertésvész miatt beálló zárlat alkalmával igen sürgősen felterjesztést tett a földmivelésügyi kormányhoz a sertésvásártartás engedélyezése ügyében. — A miniszter engedélye már leérkezett, a sertésvásárlók tehát a nyolcadik körzetben a sertésvásártéren a szokásos minden hétfői napon megtartathatják, de az engedélyben ki van kötve, hogy ezen vásárolt sertések csak belvárosi forgalomba szállíthatók, nemkülönben Kőbányára is. Ausztriába és általában vámkülföldre való szállítások iránt az ez irányban kiadott és fennálló külön rendeletek mérvadóak. Az engedélyben ki van továbbá az is kötve, hogy a vásárnapja alkalmával a fertőzött állatokhoz örök állíttassanak.

Gyermekgyilkos orvos. Szekszárdról jelentik nekünk: Weineberger Béla gyónki orvost e hó 27-én Gyónkőn letartóztatták és a szekszárdi kir. törvényszék fogházába kísérték. Weinberger már négy évvel ezelőtt gyermekgyilkosság gyanúja alatt vizsgálati fogságban volt, de akkor sikerült magát tisztáznia. Bünsös manipulációit azonban tovább üzte és most rajtaveszett.

Utazói igazolványok. A debreceni kereskedelmi és iparkamára a kereskedelmi és ipari műhelyek utazói részére szükséges és 1909. évre érvényes mintaböröndök kedvezményes szállítására vonatkozó igazolványokat beszerelte s azok átvétele iránt az érdekelt kereskedelmi és iparkamara segédhivatalában (Piac-utca 69. földszint) jelentkezhetnek. — A múlt évi igazolvány és igazoló jegy felhozandó.

Harminc gyermeke, száz unokája van. Marosvásárhelyről írja tudósítónk, hogy Berecky János jómódu székely földmives felesége a napokban ikreket szült. Mindkét újszülött életerős egészséges gyermek. Bereckynek már ez a huszonkilencedik gyermeke s eddig már közel száz unokája és dedunokája van. Újszülött gyermekének keresztapaságát Gaál Sándor képviselő és Kellő István fjalispán vállalták.

Olvasó közönségünk szíves figyelmét felhívjuk a Méptakarékpénztár mai hirdetésére.

Épület és tűzifa vállalatához debreceni vidéken meglevő jó forgalmu és ujonnan létesített fiók üzletben társ keresetlik. Ugyanott egy szakavatott elárúsító felvétetik. Ajánlatokat továbbít a kiadóhivatal.

A Debreczeni Leszámló Bank m. sz. (Piac-u. 49. főpostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít.

Percel Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám.

Divatos őszi és téli női és Leány felöltőket, ruhákat, modor kalapokat csak a Haidumegye legnagyobb Rozsa-féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb rakomány.

Aldi Károly tánciskolájában a második tanfolyam lép számú jelekezőkkel megnyitott. Beiratkozások mindég elfogadhatnak Péterfia-utca 2. sz. alatt. Telefon 516.

Vízvezeték, fürdő, csatornázás és szivattyu berendezéseket gyorsan szakszertűen készít és javít Jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hátvan-utca 4.

A kinek nincs téli kabátja, de pénz sincs, forduljon Kaiser Salámfőhöz, Hátvan-utca 2.

Iskolai táskák, tentatartók, fésűl-ködő tükrös dobozok, fésűk, hajtűk, ruha, haj és fogkefék, a legolcsóbban kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám.

Ujév előtt mi legyen a cél? Aczél antiquáriuma és papirkereskedése, ahol mindenfélét ajándékkönyvek gyermekek és felnőttek részére, ugyszintén gyönyörű díszlevél-papírok, emlékkönyvek, képeslap-albumok stb. stb. mesés olcsón kaphatók. — Tessék próbát tenni. Kérem kirakataimat megtekinteni. Ujévi képeslevelezőlap ujdonságok. Telefon 575.

Kugler czukorkák eredeti csomagolásban 1 és fél kilogramos eredeti fadóbozokban, valamint színházi csomagokban kapható a Hegedűs és Sándor cégénél, Kossuth-utca 11. Naponta friss szállítmány. Telefon 54. szám.

Szerb határőrök és magyar csendőrök harca.

A balkáni bonyodalom.

Szerajevóból szenzációs távirati jelentés érkezett. Zelenika község mellett szerb határőrök megtámadtak egy magyar csendőrjáratot. A csendőrmeister megsebesült. A csendőrök visszalöttek, mire két szerb határőr elesett és meghalt. A kihívás nem az osztrák-magyar részről történt, a tüzelést a szerbek kezdték. Hivatalos jelentés szerint a támadók valamennyien szerb parasztok voltak.

Szalonki, dec. 28. Tegnap 30,000 puska érkezett ide. A fegyvereket a novibazári zsandzsákban az önkéntes légióknak fogják kiosztani.

Bécs, dec. 28. A nagyhatalmak konferenciájára vonatkozó tárgyalások eredményre vezetnek. A bécsi kabinet hozzájárult a pétervári kabinet azon kívánságához, hogy a konferencia előtt előzetes tárgyalások legyenek.

Belgrád, december 27. A több nap óta lappangó kormányválság a parlamentben a költségvetési provizórium körül hirtelen támadt nehézségek következtében akuttá vált. Az óradikális pénzügyminiszter törvényjavaslata azt az intézkedést tartalmazza, hogy a folyó évi költségvetés mindaddig meghosszabbítottatik, míg az 1909. évi előirányzatot parlamentáris uton elintézik, minthogy a kormány határozottan ragaszkodik e javaslat változatlan elfogadásához. A mai ülésen a szkupstina folytatta a vitát a költségvetési provizórium felett.

Nincs már gondja

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy nekelljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csak egy havai részlet fizetésre vehet mindennemű fegyvereket, gramafonokat hangszereket, fényképező gépeket, látszóveket és valódi Meidinger kályhával, a minták láthatók Schwartz féle pipa üzletben a városházzal szemben. — Levélbeni meghívásnak eleget teszünk. — Diszkrétio biztosítva.

Odol

Fogak legjobb szere.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kiméjétek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek nesék lesznek.

Az Emulsió vásárlásnál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

A gyermek szereti a SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja. Egy eredeti üveg ára 2K 50. Kapható minden gyógytárban.

Regény-csarnok.

10

Regény.

A nagy rejtély.

Mély gondolatokba merültem. Az arckép felfedezése inkább megnyugtató, mint minden más, mit eddig megkísérlettem.

Az óra ütése lenn az előcsarnokban az idő gyors múlására figyelmeztetett. Gondosan visszahelyeztem mindent a toliette-szekrénybe (a fénykepnél kezdve) ugyanazon rendben, amint azt találtam és visszatértem a hálószobába. Midőn ismét férjemre tekintek, ki még mindig nyugodtan aludt, egy kérdés merült fel lelkemben. Mi okozhatta, hogy Eustace szellemes és szeretetreméltó anyja oly keménységgel ragaszkodott elválasztásunkhoz? oly kegyetlen macacssággal s oly durván nyilvánítaná frigyünk iránti ellenzését?

Megtehetem-e ezen kérdést nyíltan Eustacének, ha felébred? Nem féltem ennyire menni bizalmammal. Hallgatag megegyezés folytán nem említők anyját soha — azon felül tán meg is haragudnék, ha megtudná, hogy felnyitottam a szekrényke rejtékelyét.

Ugyanazon reggel, reggeli után végre hirt kaptunk a sebeshajóról. A hajó szerencsésen horgonyt vetett a kikötő belső részében, s

a vitorla-mester férjem további parancsait várta.

Eustace habozott, midőn felszólított, kísérem el a sebes hajóra. Szükséges lesz, hogy ez egész leltárt átvizsgálja, oly kérdéseket vitasson meg, melyek nőkre nézve épenséggel nem érdekesek, miután hőmérőkre, vízre, elesegre s egyéb ilyenmü részletekre vonatkoznak. Azt kérde, bevárom-e mig visszajő? A nap kiválóan szép s a tenger apályban volt.

Engedélyt kértem egy sétára a parton, s háziasszonyunk, ki épen jelen vala a szobában, ajánlkozott, hogy elkísér és vigyázni fog reám. Megegyeztünk tehát, hogy Broadstair felé fogunk sétálni, ameddig kedvünk tartja s Eustace utánunk jön, miután elvégezte teendőit a sebes hajón.

Félóra mulva háziasszonyom és én már künn voltunk a parton.

A táj e szép őszi reggelen valóban elragadólag szép volt. A friss lég, a ragyogó ég, a fel-felcsillámló kék tenger, a ragyogta szirtek és ezüstös homok azoknak lábainál, a lassan odább uszó hajók hosszú sora a nagy tengeruton, az angol kanálison — mindez oly nagyszerű, oly lelkesítő vala, hogy valóban azt hiszem, hogy táncolni kezdtem volna gyönyörömben, mint a gyermek, ha esetleg magam vagyok itt. Boldogságom egyetlen áróidala háziasszonyom volt, fáradhatlan nyelvével.

(Folyt. köv.)

Uj! kóser Uj!

Bodega.

Allandóan raktáron tartok mindenféle füstölt husokat, hideg felvágottakat, virslit, szalvát, liba-tepertőt. Zsir nagyban és kicsinyben jutányos árban kapható. Ugyiszintén tisztán kezelt kávé kapható. — A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Kirschner Lipótné,
SIMONFY-U. 7.

2290

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat

Kossuth-utca 1. sz.

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos csengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, ugy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

Telefon 168. sz.

1276

2272

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata
az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője. — Iroda

Debreczen, Piacz-u. 77. sz. (az udvarban.)
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Elvállal Villamos világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legerősebb kivitelben erőátviteli motor berendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemü szerelési anyagot, csillárokat, dynamo-gépeket, motorokat, műszereket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpákat. Tervek és költségvetés díjtalan.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szélkifújta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Puder alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrpoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Csodaszép ékszer kiállítás

látható a

Löfkovits Arthur és Társacég

kirakataiban.

A tiszteletbeli tisztviselők felesketése.

Tegnap délelőtt kilenc órakor ismét megélénkült a városháza közgyűlési terme. Ezuttal nem harcra, küzdelemre készültek a megjelentek, hanem ünnepies aktusra, amely a tisztújításnak végső jelenete volt.

A tiszteletbeli tisztviselők jöttek el, hogy esküjüket letegyék Weszprémy Zoltán főispán kezébe. Kilenc óra után pár perccel jelent meg a főispán s felhívta a tisztviselőket, hogy a hivatalos esküt tegyék le. A tisztviselők le is tették az esküt, melyet Vecsey Imre főjegyző olvasott fel előttük.

A tisztviselők valamennyien jelen voltak, kivéve dr. Boldizsár Kálmán tb. tanácsnokot, aki valószínűleg hivatalos dolgai miatt maradt el. Feljött az eskütételre a város hűséges és munkás tisztviselője, dr. Vargha Károly is, aki tudvalevőleg második árvaszéki ülnökké lépett elő.

Az aktust Weszprémy Zoltán főispán rövid lelkesítő beszéddel zárta be s a jelenlevők a főispán elítélésé közegett szétoszoltak.

A zenekedvelők társaságának hangversenyei.

Culp, Gerhardt, D. Molnár, Polónyi, Földessi, Soriete, Sándor Erzs, Kemény Kladiskó quarett filharmónikusok.

E hó 18-ra tervezett hangversenyeink Gerhardt Etelkának közbejött súlyos betegsége miatt elmaradt. Az ünnepelt művésznő kénytelen volt összes hangversenyeit elhalasztani. Állapotáról legutóbbi értesítéseink oly kedvezőek, hogy néhány hét múlva bizton számíthat rá közönségünk D. Molnár Gézával, Polónyival és Földessivel együtt.

Ezuttal Culp Juliának, Gerhardt Elona egyetlen rivalisának hangversenyéről adunk hírt. E két tüneményes énekesnőt gyakran összehasonlítják a világsajtóban anélkül, hogy megtudnák állapítani, melyiknek művészete nyújt magasabb esztetikai élvezetet. Culp Julia hangversenye január hó 19-én lesz a Bika szálló disztermében.

Műsorát Franz, Mendelssohn, Brahms és Schumann műveiből válogatta össze. Az est két számát a híres magyar quartett-társaság szolgáltatja. Kemény Rezső, Kladvikó, Szerémi és Schiffer fogják előadni Glasounov vonósnégyesét (op. 70), melyről csodákat beszélnek, akik hallották.

A másik szám Dvorzsák zongora-quinette lesz (op. 81). A cseh Beethoven e műve különös érdeklődésre tarthat számot, mert közönségünknek ezuttal lesz először alkalma öt hangszer együttesében gyönyörködni.

Többi hangversenyeinkről ezuttal az alábbiakat jelenthetjük: február hó 22-én rendezték a Saint-Saens elnöklése alatt levő párisi societe de concerts d' instruments anciens estéjét. Március 24-én jönnek a budapesti filharmónikusok Sándor Erzsivel.

Öt koncertünkön kívül a legközelebb

jövőben házi estélyt is rendezünk a köztünk élő zenéi kitérőségek közreműködésével. Másik meglepetésünk egy humoros hangverseny, mely hetek óta foglalkoztatja a rendezőséget.

A Zenekedvelők Társasága.

Elfogott országos betörő.

A Szent-Anna-utcai betörés tettese.

Pár hónappal ezelőtt a Szent-Anna-utcán vakmerő betörés történt. Ismeretlen tettesek felfeszítették Tóth József állami hivatalnok lakását és onnan több, mint ezer korona értékű arany- és ezüstneműt vittek el. A betörők után sokáig nyomozott a debreceni rendőrség, míg végre most a véletlen kezére adta a tetteseket.

A fővárosi államrendőrség a karácsonyi ünnepek előtt nagy razziaát tartott és a razzia alatt elfogta Beer Béla rovott multu pincért, kiről kitűnt, hogy ő a Teréz-köruti nagy ékszerablás tettese.

Később a vallatás alatt Beer azt is beismerte, hogy több betörést követett el Breyer Oszkár nevű társával és hogy ők törték fel itt Debrecenben Tóth József lakását is.

Beer Béla összesen már hét évet ült, Breyer Oszkár kilencet rablásért, betörésért és lopásért. Breyer hívta le Beert Debrecenbe, hogy itt van „jó üzlet”. Éjszaka, a fél három órai vonattal érkeztek meg s Beert elvezette társa a Szent-Anna-utca 32. számú ház elé és megbizta, hogy itt őrködjön. Aztán Breyer bement és később egy kis csomaggal tért vissza, melyben arany- és ezüstnemű volt.

Azonnal visszautaztak Budapestre és a csomagot ott a vasuti ruhatárba helyezték el. Brayer büntetésének estére találkát adott azzal, hogy majd az aranyneműket értékesíti és a pénzen megosztoznak. Azonban rutul becsapta, mert a találkán nem jelent meg és csak 40 koronát küldött Beérnek. Pár nap múlva Brayer utolérte végzete, Bécsben letartóztaták. A debreceni rendőrség most odatávírozott kihallgatása iránt.

A debreceni rendőrségen Mile Pál kapitány vezeti a vizsgálatot s nyomozást indított, hogy a betörők az aranyneműket hol zálogosították el.

Szabó Kálmán betegsége.

Komplikáció állott be.

Az egész városban bizonyára sajnálattal fogadják a szomorú hírt, hogy Szabó Kálmán, a III. kerület népszerű képviselője súlyos beteg.

Szabó Kálmánt régi baja, a visszértágulás vette ismét elő. Kezdetben maga sem tulajdonított neki nagyobb jelentőséget, azonban később gyuladás állott be, ami betegségének veszélyes voltát csak fokozta. Hozzájárult betegségéhez még az, hogy a képviselőt nagyfokú láz gyöttri, így orvosainak súlyos komplikációval kell megküzdeni.

Szabó Kálmán kezelőorvosa dr. Ujfalussy József azt tanácsolta a családnak, hogy konziliumot tartsanak a beteg fölött. Tegnap este már meg is érkezett Budapestről Bartha Gábor, az István szanatórium főorvosa, híres operatőr.

Valószínű, hogy operációt kell alkalmazni.

Szabó Kálmán állapota súlyos, de nem életveszélyes. Betegségének híre tegnap hamar szétfutott s mindenütt mély sajnálkozást keltett.

SZÍNHÁZ.

Ünnepi előadások.

Az ünnepi előadások közül különösen kiemelkedtek a Baba és a Viola, az alföldi haramia reprizei. Audrán bájos zenéjű operettjét, a Babát szívesen láttuk viszont három évi pihentetés után színpadunkon. A színes melódiákban gazdag muzsika az ötletes librettó a mai silány operette-termelés fölibe helyezik Audrán darabját, amely az idők folyamán mit sem veszített frissességéből és kedvességéből. A címszerepet Zsigmondy Anna kreálta. Szépen énekelt s disztigváltan játszott. Kitűnő partnere volt Zilahyné S. Vilma (Lancelot). Ferenczy Hiláriusból tagadhatatlanul komikus alakot formált, azonban fel kell említenünk, hogy az érthetlenségbe vesző hadarás nem előnye egy színésznek, sőt olyan hiba, amiről okvetlenül le kell szoknia, ha élvezhető alakitást akar produkálni. Ferenczy különben nagyon sokat engedett meg magának. Így például a Nincs-e elvámolni való? című trágársággal kapcsolatos kellemetlen reminiscenciákat nem lett volna szabad felébreszteni olcsó karzati hatás kedvéért a közönség józan és jóízű többségének megbotránkoztatására. Ligeti indecens modora most is visszaletszést keltett. Horváth Kálmán, Gerő Ida és Kemény Lajos a szokott jók voltak. A rendezés fáradságos munkájáért Ferenczy Frigyeszt illeti a dicséret.

Viola, az alföldi haramia vasárnapi felelevenítése alkalmával zsufozásig megtelt a nézőtér s ezzel a legeklatánsabb módon bizonyult, hogy van még a népszínműnek publikuma. Persze, hogy a Falu rossza, Piros bugyelláris stb. folyton forszírozott előadásaival nem lehet anyagi sikereket elérni, az bizonyos. Elő kell venni azonban a Tót leányt s különösen Szigligeti e speciális műfajban páratlan darabjait: A szökött katonát, Két pisztolyt, a Lelencet stb. s akkor bizonyára nemcsak irodalmi, hanem financiai tekintetben is szép eredményeket fog elérni a direktió. — Győre művészi vonásokkal megrajzolt Macskaházija magasan kiemelkedett a keretből. Minden szavával kifejezésre juttatta a pénzsóvár, gonosz fiskális jellemének összes árnyalatait. Békés Gyula kitűnően eltalálta a népies hangot. Peti cigánya igazi tipikus alak volt. — Neki volt része a legtöbb tapsban és kihívásban. Terneyi Lajos Violájában drámai erő lüktetett. A többi szereplők közül Gazdy Arankát, Kemény Lajost, Gerő Időt, Gyöngyi Izsót említjük fel. (Sz. F.)

* **Nincs elvámolni valója.** Ez a rendkívül szellemes és kacagtató cochoneria, mely a lefolyt három előadása alkalmával zsufozt házat vonzott, holnap kerül színre negyedszer B. bérletben. Mi sem bizonyítja jobban e mulatságos bohózat vonzó erejét, minthogy az előadásra már ma a földszinti ülőhelyek nagyobb része már elvételben elment.

* **Ujévi előadások.** Ujév napján két előadást tartanak színházunkban. Délután Kálmán és Bakonyi nemrég Budapesten 75 előadást ért magyaros daljátéka a Tatárjárás kerül színre mérsékelt helyárrakkal. Az önkéntest

A Központi Czipő Kalap áruház Dréher söracsarnok mellett.

decz. 31-ig az összes raktáron levő posztó- és bőr czizmákat. Női- és férfi posztó és bőr czipőket, kalap, sapka és más uridivat czikkeket tülhalmazott raktár miatt mélyen leszállított árakban bocsátja a t. közönség rendelkezésére. Telefon 43.

Ujévi ajándékokat

igen olcsón lehet beszerezni a Debreczeni Nagy Áruházban. Menyasszonyi kelengyék és női felöltők.

Gelbmann és Rosenfeldnél

DEBRECZEN, Piacz-u. 19. sz.

Rózsa Lili adja, a többi a régi szereplő. Este pedig Audran bájos zenéjű operettje a baba kerül színre rendes helyárral A. bérletben.

* **Gépirókisasszony.** A szintársulat legközelebbi operette premierje lesz a gépirókisasszony, mely annak idején vetekedett a Várzskeringő operettel. Egyfolytában 250 előadást ért el. Ez estén lépnek fel először e szezonban a Wilson nővérek egy nagyhatású új tánc-betéttel.

* **Vizvári Gyula halála.** A magyar színvészet egyik oszlopa, Vizvári Gyula, aki 35 éven át volt a budapesti Nemzeti Színház tagja, karácsony első napján kidőlt a az élők sorából. Vizvári Gyula a legkiválóbb komikusok közé tartozott, akinek erőteljes természetes humorból duzzadó alakításai bizonyára sokáig fognak a közönség emlékezetében élni. Vizvári Gyula először Debrecenben lépett a színház szolgálatába, ahol — saját bevallása szerint — eleinte színlapkihordónak alkalmazták. Ez, ha nem nem is fényes, de mindenesetre igen jól megvédő „szerepkör” volt, mert a jómódu civisek bőkezűsége révén mindig jutott néhány garashoz, vagy egy pár jóízű falathoz. Tehetségét azonban csakhamar felismerték s így gyorsan emelkedni kezdett. Az intendatúra alatt (1866—1873) egyik díszje volt a híres debreceni szintársulatnak. 1873-ban a budapesti Nemzeti Színházhoz szerződtek, amelynek pár évvel ezelőtt örökös tagjává nevezte ki a király. Holt tetemét hétfőn délután helyezték örök nyugalomra a Régi Nemzeti Színház épületéből általános részvét mellett.

Szerencsétlenül járt bankigazgató.

A kisvona és bérkocsi karambolja.

Sajnálatos baleset történt vasárnap este a Deák Ferenc-utcán, hol a kisvona és egy bérkocsi összeütközött. A kocsiiban ülő Székely Albert bankigazgató a „Bankegyesület” igazgatója súlyosabban megsérült. Nejjének, ki szintén vele volt, csodálatosképpen nem történt semmi baja.

A szerencsétlenségért egyesgyedül a bérkocsist terheli a felelősség. A karambol a bérkocsisoknak az a rendes rossz szokása idézte elő, hogy sohasem vigyáznak a kisvonatra, hanem könnyelműen, nagy merészséggel hajtának el mellette, előtte s sokszor valóságos versenyt futtatnak, csak hogy megelőzzék a vonatot és valamelyik mellékcúba előbb hajthassanak be, míg a vonat a keresztezéshez nem ér. Eppen ideje volna ezeket a bérkocsisokat megrendszabályozni.

A vasárnapi karambol egyébként este valamivel 9 óra előtt történt. A kisvona „Csokonai” gépe lassított menetsebességgel kanyarodott be a Deák-Ferenc-utca, mikor Pálffy János mozdonyvezető észrevette, hogy a Deák Ferenc-utca 9 szám előtt a sínpar és a gyalogjáró közötti keskeny térségen egy bérkocsi áll. A 27. számú kétfogatu bérkocsi volt ott. A mozdonyvezető teljes erővel csengetett, s mikor a háztól számítva öt-hat lépésre haladt a vonat, akkor szálltak be a kocsiába Székely Albert és nejje, a kocsi pedig ahelyett, hogy vesztig maradt volna a kocsiával, keresztül hajtattott a sineken. A mozdonyvezető látva a bérkocsis vakmerőségét, ellengőzt adott és fékezett. De ez már mind nem használt. A fiakker oly közel állott, hogy az összeütközés elkerülhetetlen volt. A kocsi felborult és összezúzódott. Székely Albert kizuhant a kövezetre és eszméletlenül terült el. Ballába két helyen eltört. Feleségének apró zúzódásokon kívül nem lett semmi baja. A szerencsétlenül járt bankigazgatót lakására szállították, hol dr. Láng Sándor részesítette első segélyben. Székely Albert állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség szigorú vizsgálatot indított. Mile Pál rendőrfogalmazó, ki a vizsgálatot vezette, megállapította,

hogy kizárólag a bérkocsist, Tamásy Kálmánt terheli a felelősség. A mozdonyvezető elkövetett mindent, sőt annyira csengetett, hogy a csengő le is szakadt. Megállapította azt is a vizsgálat, hogy a vonat a rendesnél jóval kisebb menetsebességgel haladt és hogy a mozdonyvezető ellengőzt adott és fékezett. Eppen ezért a bérkocsis ellen indult meg az eljárás.

Dühöngő szerbek.

Magyarellenes tüntetés Debrecenben.

A cimból ítélve az eset szinte lehetetlennek látszik. Pedig megtört Debrecenben, a legnagyobb magyar városban karácsony másodnapjának hajnalán. Három szerb származású ember csinálta a lövöldözéssel egybekötött fékezett magyarellenes tüntetést szombaton hajnalban. Az esetet csak súlyosítja az, hogy a három tüntető szerb közül kettő értelmiségi pályán van, az egyik mérnök, a másik jegyzőtanfolyam hallgató. A harmadik géplakatos. Ugyilátszik a szerb Gyurka hercegtől vettek ezek példát. Réc Károly Frigyes mérnök, Simon Gerhardt géplakatos és Viskovits Zsákó jegyzőtanfolyam hallgató ez a három derék ember. Itt tartózkodtak rövid idő óta Debrecenben és itt akartak hosszabb időre foglalkozást találni. Tegnap a karácsony tiszteletére nagy mulatozást rendeztek a Bikában. Beszédtek alaposan a jóból. Az alkohol azonban felszabadította a lenyűgözött szenvedélyeiket. Szidni, gyalázni kezdték a magyart. Egy pár jó magyar ember nem hallgathatta soká ezeket a gyalázkodó beszédeket és a három ipsének kitétek a szűrét a kávéházból.

De még csak ezután jött a hadd el hadd! A három szerb formális tüntetést rendezett, megostromolván a Bika-kávéházat. Egész rendőrcsapatnak kellett ellenük kivonulni, hogy lefegyverezték a három alakot, akik eközben revolverből lövöldöztek. Szerencsére a revolverek nagyobb kárt nem tettek.

A Bika megostromlása sem vezetett nagy eredményre, mivel a vasrédőnyöket előzőleg lebocsátották.

A rendőrcsapat azután hamarosan lefegyverezte a tüntetőket, akik még ezután is azzal fenyegetőztek hogy:

— Majd adunk mi a kutya magyaroknak! — Ne féljete, lesz még háboru!

A rendőrségen egy ideig azonban nem akarok tudni magyarul, csak mikor leaktarták csukni őket — akkor tudtak hirtelen folyékonyan beszélni.

Igazolták magukat és a rendőrség reggel elbocsátotta a három szerbet, de Komlóssy Pál kihágási bíró szigorú eljárást vezetett be ellenük.

HIREK.

— **Presbyteri gyűlés.** Tegnap délután a ref. egyház presbyteriuma kevésbé látogatott gyűlést tartott, melyen kisebb jelentőségű folyó ügyeket intéztek el s megtették a január 10-én tartandó lelkesválasztásra szükséges intézkedéseket.

— **Tóth János államtitkár látogatása.** Tegnap délelőtt Tóth János államtitkár csaknem egy óráig tartó látogatást tett az Orsz. tan. árvaházban Wespriény Zoltán főispán kíséretében. Kozma László igazgató kalauzolta az illusztris vendéget, a ki — mint értesülünk — személyesen akarta látni azokat a hiányokat, melyeknek javítását az árvaház már évek óta sürgeti. Bizonytal meggyőződött a felől, hogy az a kiváló intézet méltó a támogató jóakaratra. —

Debrecen város közönsége ez intézet iránt mindig nagy érdeklődést tanúsított és csak örömmel fogja azt látni, hogy az állam szintén érdeklődik e kiváló intézet iránt.

— **Tanácsülés a városházán.** Tegnap délelőtt a városi tanács ülést tartott. — Folyó ügyeket intéztek el.

— **A városi muzeum karácsonya.** A városi muzeum karácsony második és harmadik napján tömegesen kereste fel a közönség, mely zúfolásig megtöltötte a muzeum helyiségeit. E két napon kétszáznál többen nézték meg a muzeumot, köztük számos érdeklődő. Fényes bizonyossága e fiatal kulturintézmény életrealóságának s vonzó erejének. De bizonyossága annak is, miszerint kívánatos volna, ha a város minél előbb megkezdené a kulturális építését. Az ideiglenes szűk helyiségben már most sem lehet az ujonnan érkező tárgyakat közszemlére kiállítani. Együttal megemlítjük, hogy a muzeum igazgatója, Lófkovits Arthur mostanában megint egész gyűjteménnyel gyarapította a muzeumot, amelynek most 37 darab régi szép metszetet, egy műbeccsel bíró régi vízfestményt s 53 darab sepia, toll és ceruza-rajtot ajándékozott. Ez utóbbiak is régi mesterek műveinek sikerült másolatai.

— **A Kazinczy-pályázat művei.** A kaszinói Kazinczy-pályázat az idén elég eredményesnek ígérkezik, mert az 1908. évi három tételre 10 pályamű érkezett, u. m. 1 tudományos dolgozat, 6 eredeti költemény (leírás és genkép) és 3 műfordítás. A Csokouai-kör elnöksége három bíráló bizottságnak adta ki a pályaműveket, amelyekről a körnek januári választmányi ülése fog végképp dönteni.

— **Karácsonyi ujságok.** A fővárosi napi lapok karácsonykor a szokottnál is nagyobb terjedéssel s értékesebb, változatosabb tartalommal kedveskedtek az olvasó közönségnek. Így Az Ujság 200, a Pesti Hirlap 160, az Egyetértés és a Magyarország 120, a Magyar Hirlap 108 oldalon jelentek meg. — Megszólaltatták a hazai és a külföldi irodalom csaknem valamennyi élő jelesét s oly nagy kelendőségnek örvendtek, hogy Debrecenben például már karácsony első napján alig lehetett budapesti ujságok ünnepi számaihoz jutni. Ez a körülmény mindenesetre a magyar sajtó örvendetes fejlődését jelenti, amely kétségte nélkül a legintenzívebb hatású kulturális tényezővé nőtte ki magát.

— **Házvételi ajánlat a városnak.** Debrecen városának ismét felajánlottak két házat megvételre. Sümegi Ferenc intézett ugyanis beadványt tegnap a tanácshoz, melyben Dégenfeld-téri 8. és Csapó-utca 13. számú házeit 330,000 koronáért megvételre ajánlja. Ezen ár azonban oly horribilis, hogy az ajánlatot a tanács el fogja utasítani.

— **A beteg tanácsnok.** Oláh Károlynak, a tevékeny kulturtanácsnoknak szomorú ünnepe volt. Meghült a kellemetlen időben s az egész ünnepet ágyban töltötte. — Állapota azonban nem súlyos és remélhetőleg pár nap alatt átveszi hivatala vezetését.

— **A Szent-Erzsébet nőegylet teas-téje.** Városunk e kiváló kulturregysége új év első napján délután öt órától hét óráig teas-téjét rendez a Royal nagytermében. Az estély jövedelmét a szokásos jótékony célra fogják fordítani. Az érdeklődés minden irányban nagy s így a nőegylet nagyszámu és fényes közönségre számíthat.

Eredeti és új Bösendorfer
valamint

Wirth zongorák,

a helybeli piacon kizárólag **Szendró Sándor** zongora és hangszer raktárában kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR” zongorák hárfá-pedállal. Előnyös zongora bérlet. Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközölköttek. The Gramophon Lid-féle beszélő gépek és lemezek. Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb Üzlethelyiség Szent-Anna-utca 3. szám.

VITA

SÓSKÜT FORRÁS VASMEGYE

Alkalius Natron Lithion gyógyviz

orvosilag ajánlva: hűgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. szám.

Fáraktár Debreczenben:

Komlóssy Lajos urnál

Debreczenben.

Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Aláírási felhívás.

A Néptakarékpénztár

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január 1-vel

II-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy a befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melylyel egy a takarékoság mint a család jövőjéről való gondoskodás czélja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítói rendszerbe beíratási díj és késedelmi kamattal nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre igényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Az igazgatóság.

Uj példányok!

Uj példányok!

Legbecsebb karácsonyi ajándék egy szép könyv. Disművek, ifjusági képes mesekönyvek, zsoltárok, imakönyvek, emlékalbumok rendkívüli árleszállítással kaphatók a

Harmathy antiquariumban,

fűvészkert-u. 14. szám. 2389

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapju és mosókelmékben

Ujévi vásár

leszállított

2370

jutányos árak.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár

vizvezeteki csövekben, kutkagylókban.

Zsirbödönök.

Konyha-edények, főző konyhák, kályhák, John-mosógépek.

2375

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda

női divattermében, Főtér, városház alatt.

Alkalmi vásár

f. év decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban. Csakis finom divatcikkek: u. m. Costüm posztók, valódi gyapju ruha és blouz szövetek, szines és fekete selymek. Női és gyermek felöltők: valódi szörme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju selyem és csipke blousok, színházi Paletok és Chállak.

Mult idényről visszamaradt felöltők félárban árultatnak ki.

2367.

369—1908. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a mubai császári járásbíróságnak 1908. évi C 1226. számú végzése következtében Fried Testvérek bécsi czég javára 400 kor. jár. erejéig 1908. évi november hó 12-én lefoglalt, továbbá a debreczeni kir. törvényszék 20173/1908. sz. végzése folytán Dr. Buday József ügyvéd által képviselt Rosenzveig és Buchsbaum czég javára 124 k. 76 fill. s jár. erejéig 1908. évi november hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 767 kor. 50 fillerre becsült következő ingóságok, u. m: vegyes bolti árucikkek nyilvános árverésen eladottnak. Mely árverésnek a derecskei kir. járásbíróság 1908-ik évi V. 213/2* 214/2 számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig, valamint 124 kor. 76 fill. s jár. erejéig Derecskén az 1669. sz. házban levő üzlet helyiségben leendő megtartására 1909. évi január hó 12-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Derecske 1908. decz. hó 21. napján.

Nedeczky K. Aladár

kir. bir. végrehajtó.

~ ujévi ajándék vásár ~

Kazár Jenőnél Hatvan-u. 4. sz.

Ujonan berendezett üveg és porcellán üzletben rendkívüli olcsó árakban kapható mindennemű **hasznos alkalmi nászajándékok**, függő és asztali lámpák, teás, kávé, moka és ebédülő készletek, sörös, boros és likőr készletek. Majolika és üveg gyümölcs készletek.

Mindenféle üveg- és porcellán árukban nagy választék.

Bankegyesület részvénytársaság

Debrecen, Piac-u. 72. sz. alatt.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre stb.

Vállalkozik minden egyéb bankügylet köztetésére.

Az igazgatóság.

Donogán és Somossy
Menyasszonyi kelengye, szőnyegek, divatáruháza

Debreczen,
Kistemplombazár.

Megérkeztek az **őszi idény újdonságai** női ruhakelmék, Flanellek, selymek, ruhadiszekben.

Óriási választék!

Légszesz és villamos csillárokat,
ámpolnákat, falikarokat, menyezeti, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.
Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulthatatlan vívmánya a lefele égő légszeszlámpák 50 százalékos légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatású fényvel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárokat s. t. újjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Szabados Vilmos

vizvezeték- és világítási-vállalata
DEBRECZEN, Piacz-utca 58-ik szám alatt.

Légszesz- és vizvezeték, closettek és csatornázások, szivattyúk, fürdőberendezések és gőzfűrdők stb. be-
rendezésére.

Kőanyagcsövek raktára.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan!
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZENHALÁL
Ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sóborszesz az
ERŐ SÓBORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és kósmoskai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, lekvár, szörpök, gombák, hús- és fűszerek-konzervek, nemes borocivák, legújabb minőségben szállítunk előkelőbb minőségű konzerveket is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket.

BÉLHURUT
(szarvas), gyógyszeres legújabb gyógyszer a BARTA-féle felkai sóborszesz, kapható gyógyszerészeknél, 6 üveget 8 k-ért bérmentve szállítunk előkelőbb minőségű konzerveket is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket.

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESNOG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-éle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 2-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerészeknél.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHKE VILMOS
elismert legolcsóbb, legszelídőbb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
RIVOLI
Képzőművészeti és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., BAKÓZI-ÚT 30.
Készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, tóra, elefántcsontba stb. Brass, fűggeték, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek selymekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GÜCK
legelőkeltebb emésztőpor
Bebéknél 2 kor.
Postán szállítja: **FEBER GALAMB-gyógyszertár**
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 33
Kapható minden gyógyszerésznél és drogeriában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legújabb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta férget a testében és úgy, mint mindennemű horogot, vérszűrt és egyéb kerti- és veteránokban károsító állatkákat és azok petéit anonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védekezési anyag és darabos ellen.
Használati utasítás szerinti való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.
Vezetékvizsgáló Magyarországi vendégek
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-81.

BOGDANY
Vasárnapok osztály
BUDAPEST, VII., BAKÓZI-ÚT 30.
BUDAPEST, VII., BAKÓZI-ÚT 30.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
3 nap alatt biztosan hat.
Tégely K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Feltétlenül” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN-pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
BERETVÁS TAMÁS gyógyszerész
KISPEST, Retek-utca 2.
Ingyen postai szállítást 8 doboz rendeléskor.

PARIS SZÁRLODA
Szállás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 2-20 K-ig teljes kényelművel és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az ócska pályaudvar és halászfok.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-étke
VI., ANDRÁSSY-ÚT 20. sz.
Elsőrendűkonyha
Bárterem

Dr. KOVÁCS J.
homogénitáris rendelő-intézet
szűrt betegségeiben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmearcú elcsomagolt és szőrmearcú világos olívaolaj
Első és legnagyobb
melyet ellen védő réteg